

FORSVARSMINISTERIET

NÆRHEDSNOTAT

17. marts 2006

Vedrørende Kommissions forslag til Rådets beslutning om indførelse af Fællesskabets civilbeskyttelsesordning (omarbejdet) (KOM (2006) 29)

1. Formålet med forslaget

Kommissionen har fremlagt et forslag til rådsbeslutning om indførelse af Fællesskabets civilbeskyttelsesordning. Forslaget er en omarbejdelse af rådsbeslutningen om en fællesskabsordning for civilbeskyttelse fra 31. oktober 2001 (2001/792/EF, Euratom), er modtaget i Rådet i dansk sprogversion den 3. februar 2006. Forslaget forventes endelig forhandlet inden udgangen af 2006 med ikrafttrædelse af 1. januar 2007.

Som begrundelse og formål for omarbejdelse af forslaget til rådsbeslutning om en fællesskabsordning har Kommissionen bl.a. overordnet henvist til, at ordningen har vist sig at være et simpelt, men effektivt værktøj, som åbner mulighed for et tættere samarbejde om og bedre koordinering af indsatser på civilbeskyttelsesområdet. Kommissionen vurderer at nyere erfaringer har tydeliggjort behovet for at udvide ordningen i forhold til dens nuværende mandat.

Hovedmålene på dette forslag er at styrke ordningen på grundlag af de erfaringer, som er gjort ved tidligere nødsituationer, og tilvejebringe et retsgrundlag for yderligere fællesskabsforanstaltninger, der er nødvendige for at imødegå de udfordringer, som nutidens civilbeskyttelsesindsatser står overfor.

Forslaget er en omarbejdelse af ordningen om civilbeskyttelsessamarbejdet i EU [herefter benævnt "omarbejdelsesforslaget"], der omfatter to rådsbeslutninger henholdsvis:

- 1) Rådets beslutning 1999/847/EF af 9. december 1999 om "indførelse af et EF-handlingsprogram for civilbeskyttelse", som udløb ved udgangen af 2004, men som blev forlænget til udgangen af 2006. Den ledsages af flerårige specifikke budgetter.
- 2) Rådets beslutning 2001/792/EF, Euratom af 23. oktober 2001 om "fastlæggelse af en fællesskabsordning til fremme af styrket samarbejde om indsatser på civilbeskyttelsesområdet". Dette instrument er ikke af finansiell art, men fokuserer på medlemsstaternes og Kommissionens operationelle forpligtelser.

Omarbejdelsesforslaget sker på grundlag af den inter-institutionelle aftale af 28. november 2001 angående en mere struktureret anvendelse af omarbejdelsesteknikker for juridiske dokumenter (2002/C 77/01). Forslaget indebærer en forenkling af lovgivningen. Endvidere er beslutningens originale tekst tilstræbt forbedret og tydeliggjort af hensyn til bedre lovgivning. Dette er mundet ud i bortfald og ændringer af tekst, uden at dette ændrer ved beslutningens indholdsmæssige betydning.

Finansiering af omarbejdelsesforslagets arrangementer inden for EU forventes at ske i forbindelse med vedtagelse af "Kommissionens forslag til forordning om etablering af et hurtigt beredskabs- og reaktionsinstrument i forbindelse med større ulykker" (2005/0052(CNS)).

Finansiering af visse arrangementer uden for EU forventes at ske i overensstemmelse med Kommissionens forordningsforslag om etablering af et stabilitetsinstrument (2004/0223(CNS)).

Omarbejdelsesforslaget vigtigste dele omfatter udbygninger af den eksisterende ordning på følgende områder:

- Flytransport af civilbeskyttelsesbistand
- Udvikling af en europæisk kapacitet til hurtig indsats
- Tidlig varsling med mulighed for at reagere hurtigt over for katastrofer
- Koordinering af indsatser i tredjelande herunder samarbejdet med FN

Forslaget til omarbejdelsesforslag er fremsat under henvisning til artikel 3, stk. 1, litra u), i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, hvor Fællesskabets aktiviteter omfatter foranstaltninger på civilbeskyttelsesområdet. Da civilbeskyttelsesbistand også kan være påkrævet i tilfælde af strålingsulykker, må traktaten om oprettelse af Det Europæiske Atomenergifællesskab også danne grundlag for dette forslag.

Da der ikke findes et specifikt retsgrundlag for civilbeskyttelse, baseres dette forslag på EF-traktatens artikel 308 og Euratom-traktatens artikel 203. I disse to retsgrundlag benyttes den samme beslutningstagningsprocedure, dvs. Rådet udfærdiger på forslag af Kommissionen og efter at have indhentet udtalelse fra Europa-Parlamentet med enstemmighed passende forskrifter.

2. Kommissionens vurdering af nærhedsprincippet

I begrundelsen for forslaget har Kommissionen anført følgende med hensyn til, hvorfor nærhedsprincippet/subsidiaritetsprincippet er overholdt:

Subsidiaritetsprincippet finder anvendelse, for så vidt som forslaget ikke hører ind under Fællesskabets enekompetence.

Målene kan ikke i tilstrækkelig grad opfyldes af medlemsstaterne af følgende årsager.

Ordningen blev oprettet, fordi katastrofer kan overstige kapaciteten af de enkelte medlemsstaters indsatsberedskab. I dette tilfælde er gensidig civilbeskyttelsesbistand et nødvendigt supplement til den nationale indsatskapacitet.

En indsats på fællesskabsplan vil af nedenstående grunde være et mere effektivt redskab til at nå målene med forslaget.

Det er en både politisk og praktisk nødvendighed at styrke Fællesskabets evne til at yde effektiv civilbeskyttelsesbistand ved katastrofer. Det Europæiske Råd og Europa-Parlamentet har anerkendt behovet for at styrke samarbejdet om civilbeskyttelse på EU-niveau. Med forslaget sættes medlemsstaterne i stand til mere effektivt at bidrage til Fællesskabets civilbeskyttelsesbistand og drage fordel af forbedret koordinering og samarbejde i en styrket retsramme. Det giver samtidig medlemsstaterne sikkerhed for effektiv og velkoordineret civilbeskyttelsesbistand fra andre medlemsstater, når der er behov for det.

Med forslaget sættes medlemsstaterne også i stand til at udnytte stordriftsfordele på visse områder, f.eks. logistik og transport, og sikre en bedre anvendelse af begrænsede ressourcer.

Kort fortalt tjener forslaget til at forbedre samarbejdet på fællesskabsniveau for at støtte og supplere medlemsstaternes indsats over for katastrofer, som overstiger kapaciteten af de enkelte medlemsstaters indsatsberedskab.

Forslaget er derfor i overensstemmelse med subsidiaritetsprincippet.

3. Regeringens foreløbige vurdering af nærhedsprincippet

Regeringen finder på det foreløbige grundlag, at nærhedsprincippet må anses for overholdt, da formålet med forslaget er en omarbejdelse af den eksisterende rådsbeslutning fra oktober 2001, hvortil forslagene ikke foreløbig vurderes at bryde nærhedsprincippet.